

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (3 – 7 Ekim)**Türkiye**

- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Eylül'de beklentilerin altında aylık bazda %3.08 (Piyasa beklentisi:%3.75) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Ağustos'taki %80.2'den %83.45'e yükseldi. Çekirdek enflasyon (C endeksi) Eylül'de bir önceki aya göre %2.74 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %66.08'den %68.09'a yükseldi.
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (YİÜFE), Eylül'de bir önceki aya göre %4.78 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %143.75'ten %151.5'e yükseldi.

ABD

- ABD'de tarım dışı istihdam Eylül'de 250 bin artış beklentisinin üzerinde 263 bin kişi arttı. Veri, Ağustos ayında 315 bin kişi gerçekleşmişti.
- İşsizlik oranı Eylül'de bir önceki aya göre 0.2 puan azalışla %3.5 oldu.
- Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Eylül ayında %5.1 olan beklentilere yakın yıllık bazda %5 arttı.

Avrupa

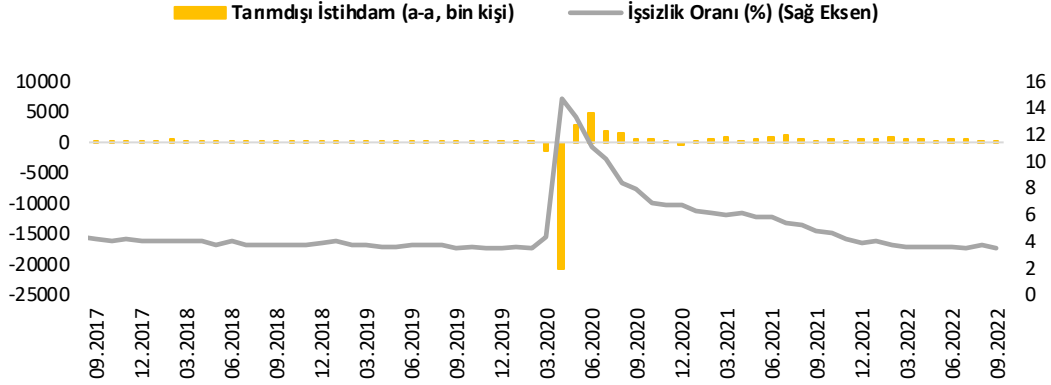
- Avrupa Merkez Bankası (ECB) tutanaklarına göre, Eylül toplantısında 50 baz puanlık artıştan yana görüş bildirenler olsa da tutanaklar bu ayki toplantıda 75 ve Aralık toplantısında 50 baz puanlık artışa karşı direncin azalacağına ve yıl sonunda faizin %2 seviyesinde olacağına işaret etti.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, İngiltere'nin kredi notunu "AA-" olarak teyit ederken, kredi notu görünümünü "durağan"dan "negatif"e çevirdi.
- İspanya Merkez Bankası, bu yıl için büyüme beklentisini %4.1'den %4.5'e yükseltirken, gelecek yıl beklentisini %2.8'den %1.4'e indirdi. 2024 yılı için tahminini de %2.6'dan %2.9'a çıkardı.

Diğer

- Avustralya Merkez Bankası (RBA) politika faizini, beklentilerin altında 25 baz puan artırarak %2.60'a yükseltti. Ülkede politika faizi 2013 yılından bu yana en yüksek seviyeye yükseldi.
- İsrail Merkez Bankası (BOI), gösterge faiz oranını 75 baz puan artırdı. Böylece, %2 olan faiz oranı %2.75'e çıktı.
- Yeni Zelanda Merkez Bankası (RBNZ), gösterge faiz oranında üst üste beşinci toplantısında 50 baz puanlık artışa gitti ve faiz oranını %3'ten %3.50'ye yükseltti. Banka, artışın devam edeceği sinyalleri verdi.
- Peru Merkez Bankası politika faizini 25 baz puan artışla %7'ye çıkardı. Son faiz artışıyla birlikte ülkede faiz 20 yılın en yüksek seviyesine yükseldi.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, küresel ekonomik büyüme tahmininin gelecek yıl için düşürüleceğini belirterek, resesyon risklerinin arttığını, dünya ekonomisinin yaklaşık üçte birini oluşturan ülkelerin bu yıl veya gelecek yıl en az iki çeyrek art arda daralma yaşayacağına tahmin edildiğini ifade etti.
- OPEC+ Bakanlar Komitesi toplantısından günlük 2 milyon varillik üretim kesintisi kararı çıktı. Bu, 2020 yılından bu yana OPEC+'nın en büyük üretim kesintisi olacak.
- Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa'da yükselen enerji maliyetleri, ABD'nin sıkılaştırma politikası ve Ukrayna'da yaşanan savaşın etkileri gibi nedenlerle 2023 ticaret büyüme öngörüsünü %3.4'ten %1'e çekti.

Ayrıntılar...

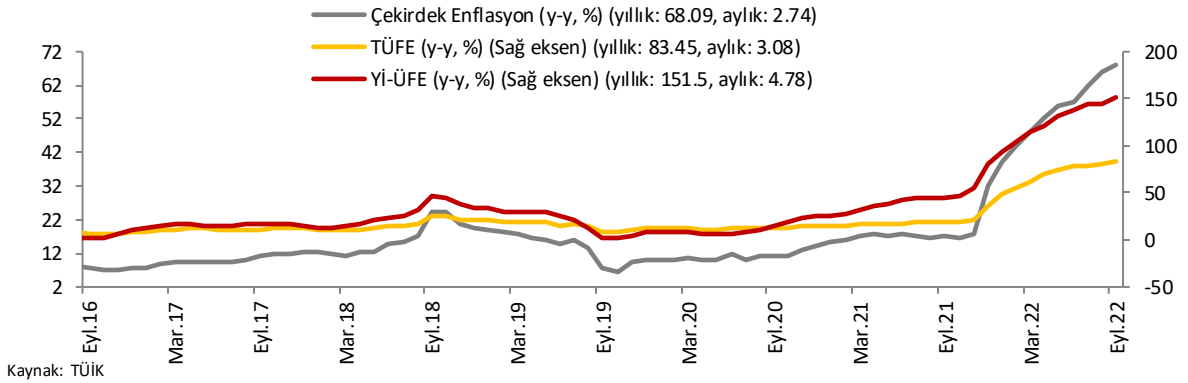
ABD'de tarım dışı istihdam Eylül ayında beklentilere yakın gelirken; işsizlik oranı %3.5'e geriledi.

Kaynak: Reuters

ABD'de tarım dışı istihdam Eylül'de 250 bin artış beklentisinin üzerinde 263 bin kişi arttı. Veri, Ağustos ayında 315 bin kişi gerçekleşmişti. İşsizlik oranı Eylül'de bir önceki aya göre 0.2 puan azalışla %3.5 oldu. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Eylül ayında %5.1 olan beklentilere yakın yıllık bazda %5 arttı. İşgücüne katılım oranı Eylül'de %62.3 oldu. Katılım oranı Ağustos'ta %62.4'tü.

Eylül ayında enflasyon %83.45'e yükseldi.

Kaynak: TÜİK

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Eylül'de beklentilerin altında aylık bazda %3.08 (Piyasa beklentisi: %3.75) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Ağustos'taki %80.2'den %83.45'e yükseldi. Eylül'de konut, gıda ve alkolsüz içecekler ile ev eşyası gruplarındaki artışlar enflasyondaki yükselişte ana belirleyiciler oldu. Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Eylül'de bir önceki aya göre %2.74 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %66.08'den %68.09'a yükseldi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Eylül'de bir önceki aya göre %4.78 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %143.75'ten %151.5'e yükseldi.

D İ P N O T

İngiltere Merkez Bankası (BoE) tahvil alımı ve sterlinin hareketi

Liz Truss hükümetinin 23 Eylül'de açıkladığı bütçe düzenlemesi teklifi olan ve en yüksek gelir grubunun vergisinin %45'ten %40'a çekilmesini amaçlayan tarihî vergi indirim planının ardından, hâlihazırda cari açık veren ülkede artacak cari açığın bütçe performansında önemli bozulmalar yaratacağı düşüncesinin etkisiyle sterlin 1.03'e kadar gerilerken, tahvil fiyatları hızla yükseldi. Öte yandan, aynı haftada İngiltere Merkez Bankası (BoE)'nin 75 baz puan olan beklentilere rağmen 50 baz puan faiz artırımına gitmesi, sterlindeki düşüşü hızlandırdı.

Sterlinde tarihî düşük seviyelerin görülmesinin ardından BoE, piyasalarda başlayan paniği sona erdirmek amacıyla bir süre önce başlamış olduğu tahvil alım ihalelerini durdurarak 28 Eylül'de uzun vadeli tahvillerde geçici alım yapacağını duyurdu. Alım ihalelerinin 28 Eylül'de başlayıp 14 Ekim'e kadar süreceğini bildiren Banka, tahvil alımlarının ilk aşamada ihale başına 5 milyar sterlin tutarında olacağını belirtti. BoE, niceliksel sıkılaştırma kapsamında tahvil satışlarına 31 Ekim'den önce başlamayacağını belirtti. Devlet tahvili stokunun yıllık 80 milyar sterlin azaltılması hedefinin de değişmediği ifade edildi. Öte yandan, hükümet, daha önce açıklamış olduğu yeni ekonomi paketinden vazgeçmese bile eleştirilere sebep olan ve vergi indirimine yönelik söz konusu tasarımı geri çektiğini açıkladı. Son gelişme ile birlikte sterlinde 1.12 seviyelerine kadar düzelme hareketi görüldü.

S&P, 3 Ekim'de İngiltere'nin uzun ve kısa dönem yabancı para cinsinden kredi notunu "AA", yerel para cinsinden notunu "A-1+" olarak teyit etti. Kredi notunun görünümünü vergi indirim planına bağlı olarak "durağan"dan "negatif"e çekti. Açıklamada, vergi planının açıklanmasının ardından, sterlinde önemli ölçüde değer kaybı yaşandığı, devlet tahvili getirileri yükselirken, BoE'nin muhtemel finansal istikrar risklerini önlemek için müdahale etmesine neden olduğu belirtildi.

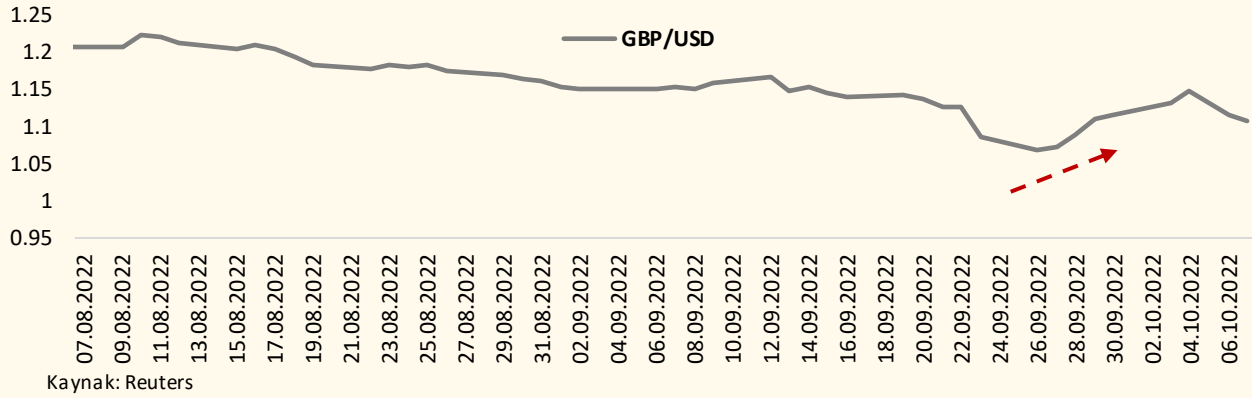
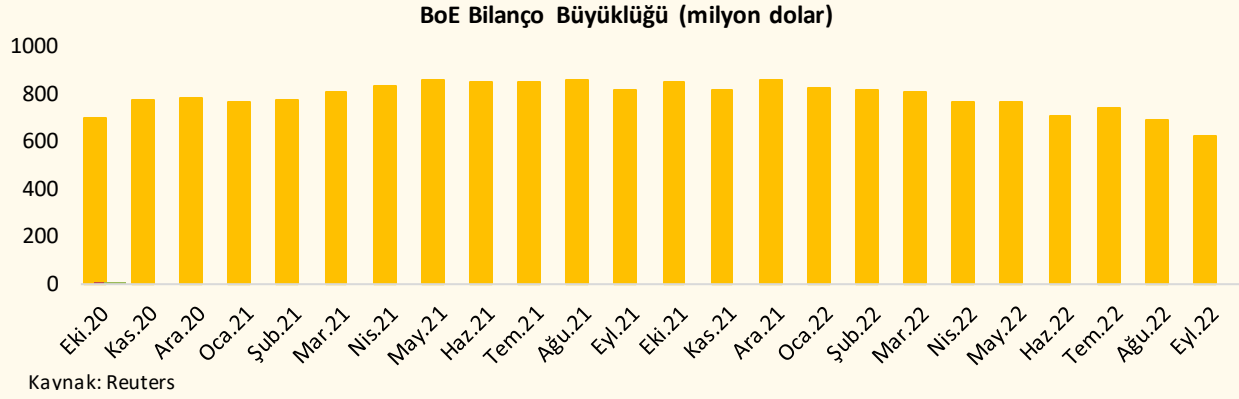
Fitch Ratings, 6 Ekim'de İngiltere'nin kredi notunu "AA-" olarak teyit ederken, kredi notu görünümünü "durağan"dan "negatif"e çevirdi. Ülkede, yeni hükümetin ekonomik stratejisinin bir parçası olarak açıklanan malî paketin orta vadede malî açıklarda önemli bir artışa neden olacağı belirtildi.

Kısa vadede piyasalarda yaşanan gelişmelerin etkisiyle sterlinde toparlanma görülse bile, sterlinin hareketi üzerinde ABD Merkez Bankası (FED)'nin para politikasında sıkılaşmaya gitmesinin de etkisi var. Bu bağlamda, kısa vadede bir miktar artış görülse dahi tekrar satış baskıları görülme ihtimali bulunuyor. Küresel ortamda faiz artışlarının devam ettiği göz önüne alındığında, sterlin cinsi tahvil faizlerinde de yukarı yönlü hareketin devam etmesi bekleniyor.

BoE, son olarak 10 Ekim'de tahvil alımlarının 14 Ekim'de sorunsuz bitirilmesi için birtakım tedbirler açıkladı. BoE, bugüne kadar 8 günlük ihale ile 40 milyar sterline kadar tahvil alımı teklif etti ve 5 milyar sterlin civarı tahvil alımı gerçekleştirdi. Banka, kalan beş ihalenin her birinin 5 milyar sterline kadar olan maksimum kapasitesini artırmaya hazır olduğunu duyurdu. BoE ayrıca, her sabah maksimum ihale boyutunu açıklayacağını ve Banka'nın mevcut rezerv fiyatlama mekanizmasının bu dönemde faal olmayı sürdüreceğini belirtti.

DİPNOT

İngiltere Merkez Bankası (BoE) tahvil alımı ve sterlinin hareketi

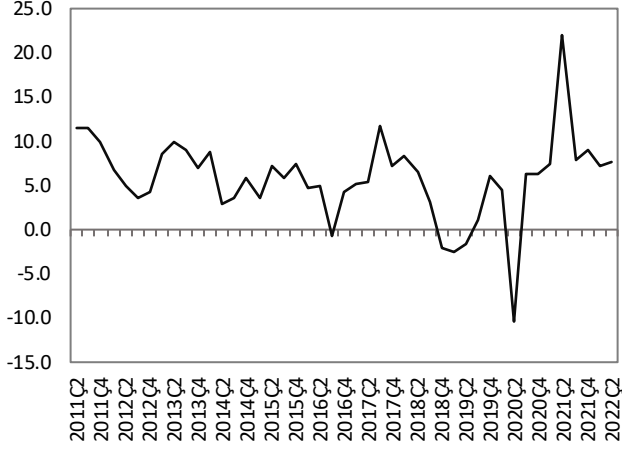
Haftalık Veri Takvimi (10 – 14 Ekim 2022)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
10.10.2022	Türkiye	İşsizlik Oranı (Ağustos)	%10.1	%9.6 (Açıklandı)
11.10.2022	Türkiye	Cari İşlemler Dengesi (Ağustos)	-4.01 milyar \$	--
	İtalya	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, a-a)	%0.4	%0
	İngiltere	İşsizlik Oranı (Ağustos)	%3.6	%3.6
12.10.2022	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos)	%2.4	--
	ABD	ÜFE (Eylül, a-a)	-%0.1	%0.2
		Fed Toplantı Tutanakları	--	--
	Euro Bölgesi	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, y-y)	-%2.4	%1.2
	İngiltere	GSYH (Ağustos, 3a-3a)	%0	-%0.2
		Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	-7.8 milyar £	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, y-y)	%1.1	%0.6
	Japonya	Makine Siparişleri (Ağustos, y-y)	%12.8	%12.6
13.10.2022	ABD	TÜFE (Eylül, y-y)	%8.3	%8.1
		Çekirdek TÜFE (Eylül, y-y)	%6.3	%6.5
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	219 bin kişi	225 bin kişi
	Almanya	TÜFE (Eylül, y-y)	%7.9	%10
	Japonya	ÜFE (Eylül, y-y)	%9	%8.8
14.10.2022	Türkiye	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi	--	--
		Konut Satışları (Eylül, y-y)	-%12.7	--
	ABD	Perakende Satışlar (Eylül, a-a)	%0.3	%0.2
		Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Ekim, öncül)	58.6	59
	Euro Bölgesi	Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	-34 milyar €	--
	Fransa	TÜFE (Eylül, y-y)	%5.9	%5.6

TÜRKİYE

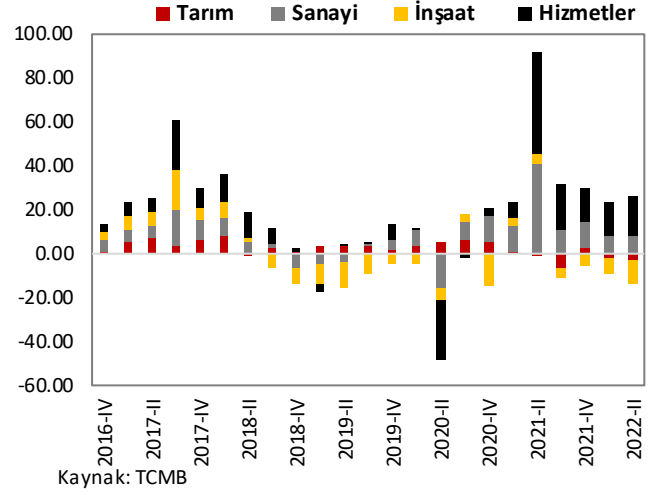
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

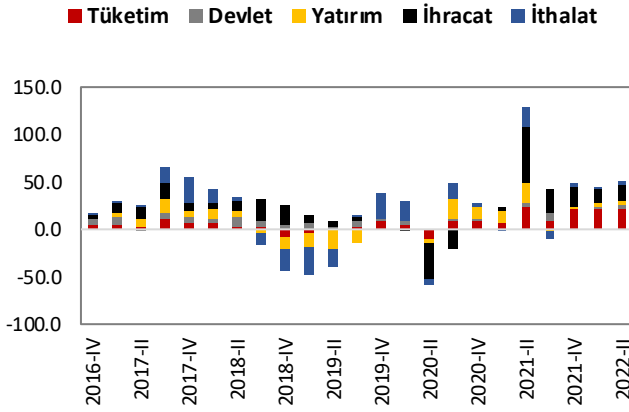
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

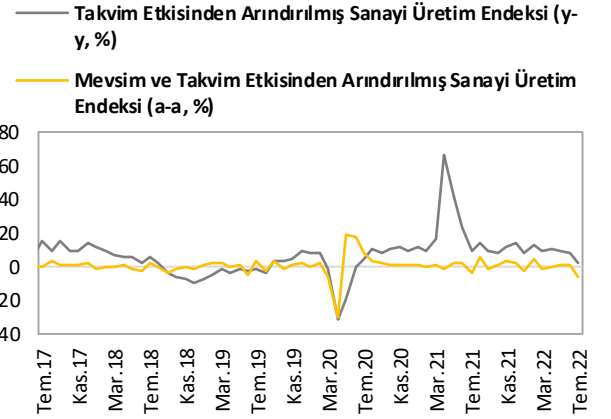
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

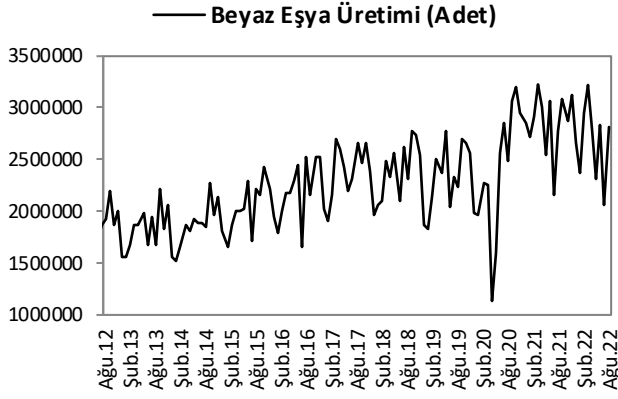
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

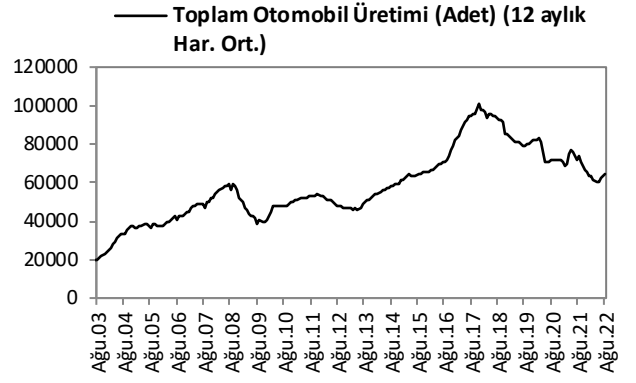
Kaynak: TÜİK

Beyaz Eşya Üretimi

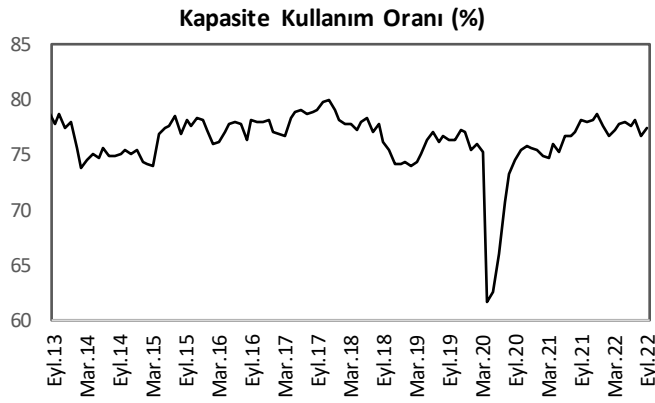
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Toplam Otomobil Üretimi

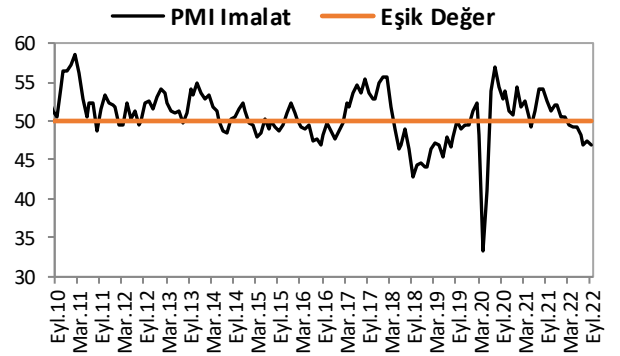
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

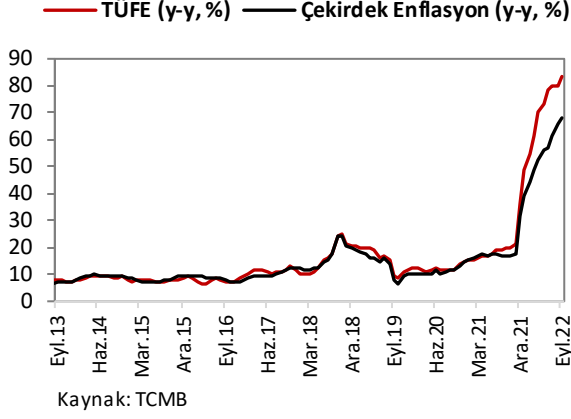
İmalat PMI

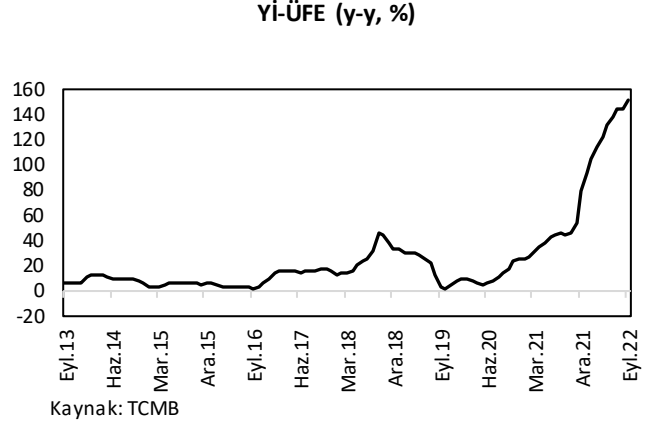
Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

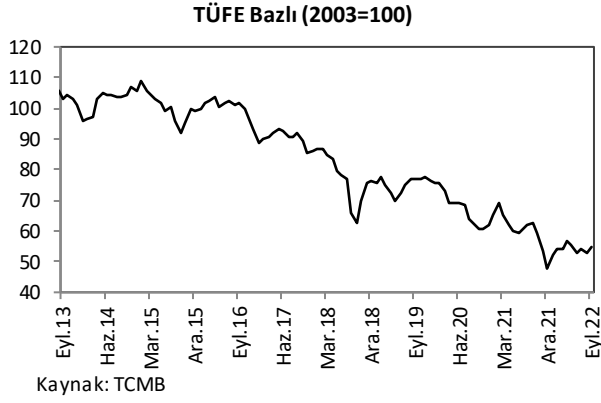
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

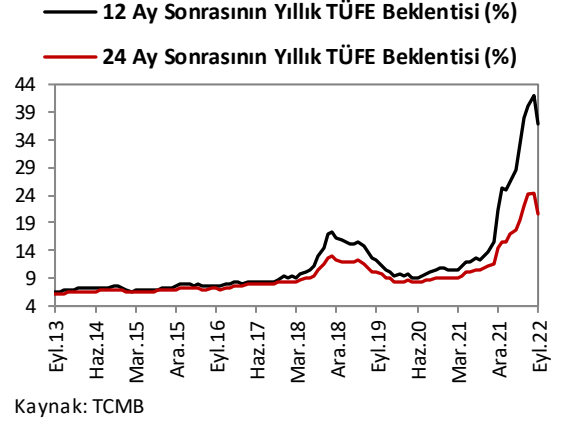
Yİ-ÜFE

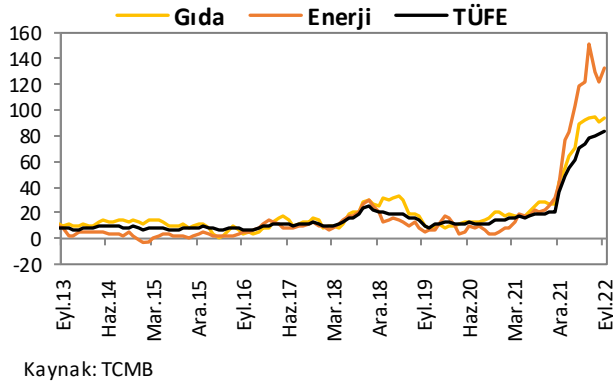
Reel Efektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

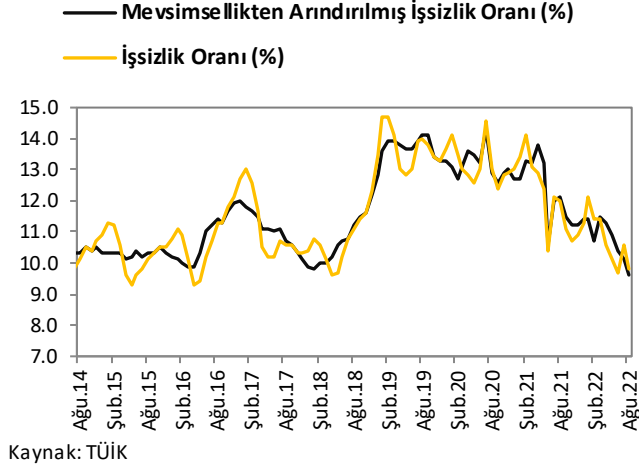

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

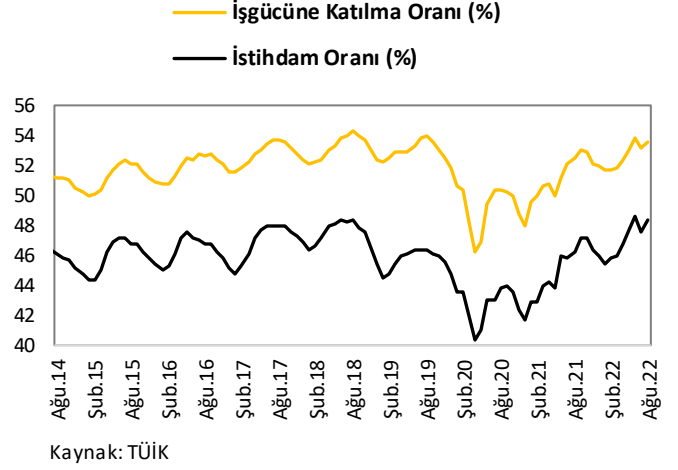

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

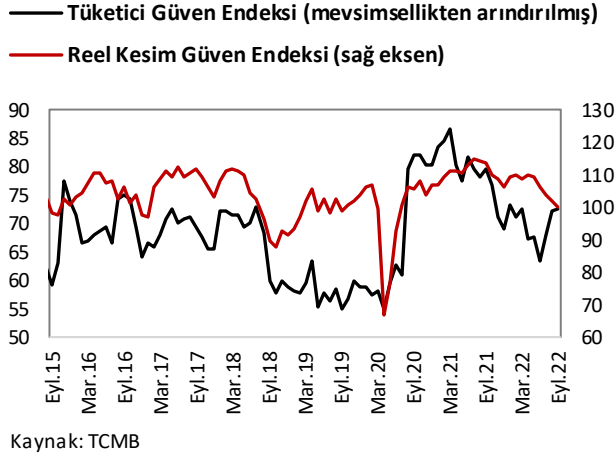

İşgücüne Katılım Oranı

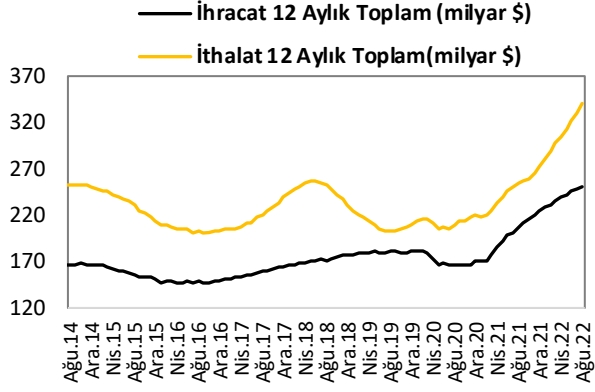
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

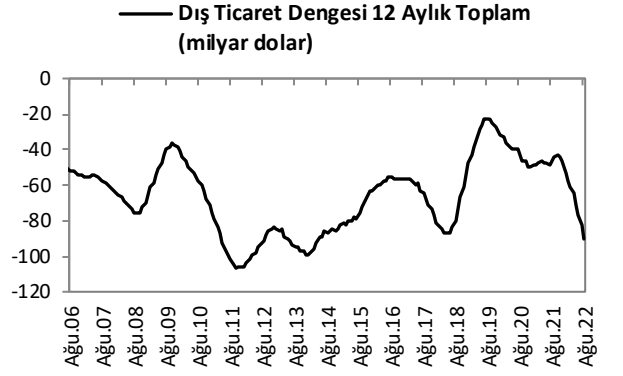
DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

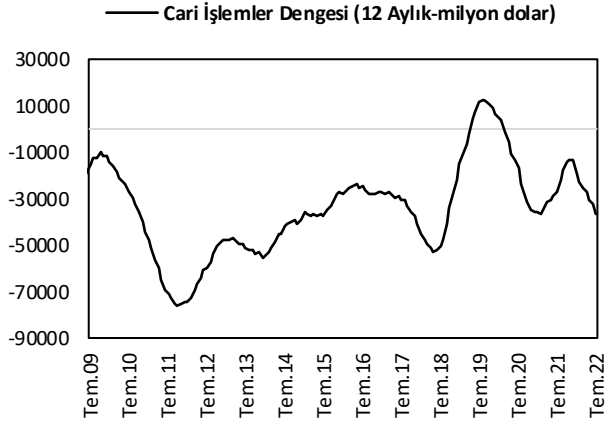
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Dengesi

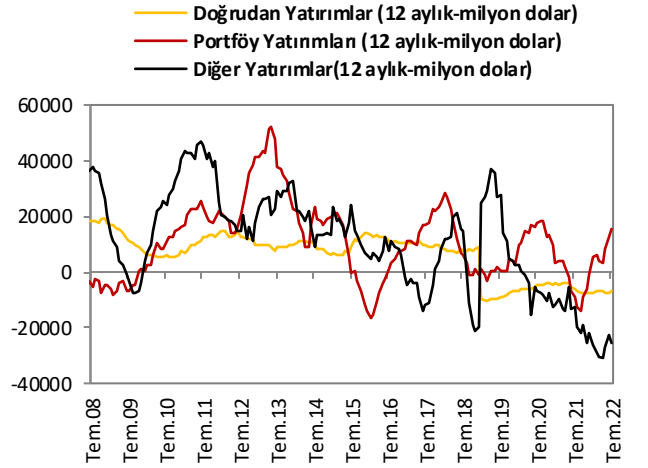
Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi

Kaynak: TCMB

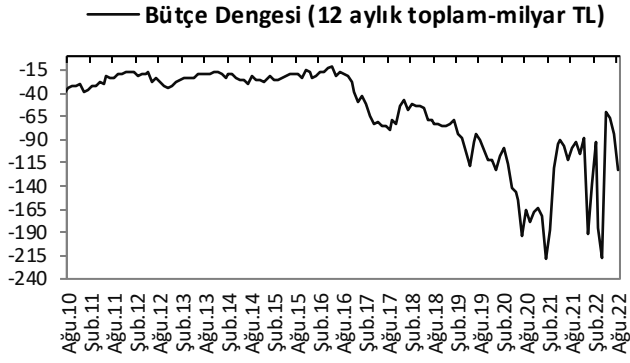
Sermaye ve Finans Hesabı

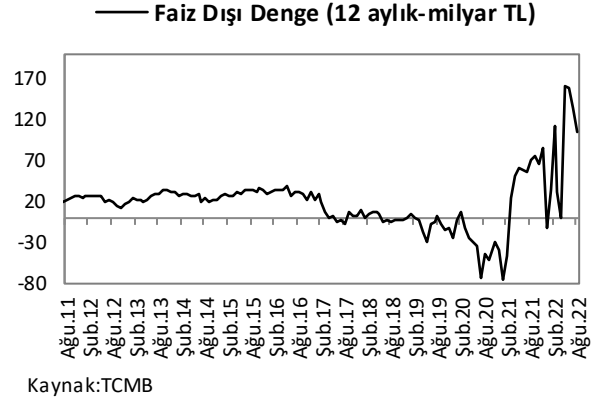
Kaynak: TCMB

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

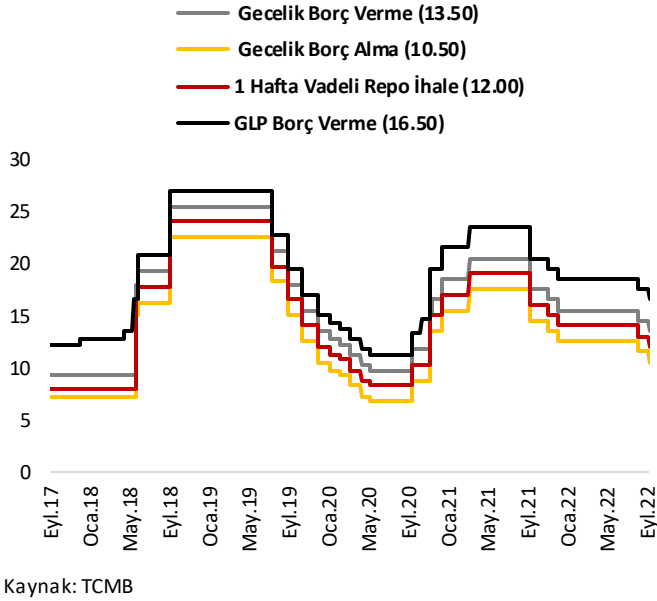
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2020	5,047,909	1.8	13.2	9.0	75.6
2021	7,209,040	11.0	12.0	14.4	78.7
Son Yayınlanan	3,418,967 (2022-II)	7.6 (2022-II)	9.6 (Ağustos 2022)	2.4 (Temmuz 2022)	77.4 (Eylül 2022)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022 (Eylül)	83.45	68.09	151.5		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2020	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
Son Yayınlanan (30.09.2022)	2,857,913	7,488,325	7,612,061	297,390	68,052
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2020	15.50	18.50	17.00		
2021	12.50	15.50	14.00		
Son Yayınlanan (10.10.2022)	10.50	13.50	12.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2020	-35.6	219.5	169.6	-49.9	
2021	-14.9	271.4	225.3	-46.1	
Son Yayınlanan	-4.0 (Temmuz 2022)	21.3 (Ağustos 2022)	32.5 (Ağustos 2022)	-11.2 (Ağustos 2022)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2020	1,060.4	752.5	968.9		
2021	1,321.2	1,426.6	1,474.8		
Son Yayınlanan	1,689.5 (Ağustos 2022)	1,961.9 (Ağustos 2022)	1,953.9 (2022-II)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2020 (Ağustos)	80.3	108.6	28.2	40.1	
2021 (Ağustos)	105.7	146.5	40.8	54.5	
2022 (Ağustos)	302.3	305.9	3.6	26.2	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	-0.65 (2022-II)	39.3 (2022-II)	-4.8 (2022-II)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.